

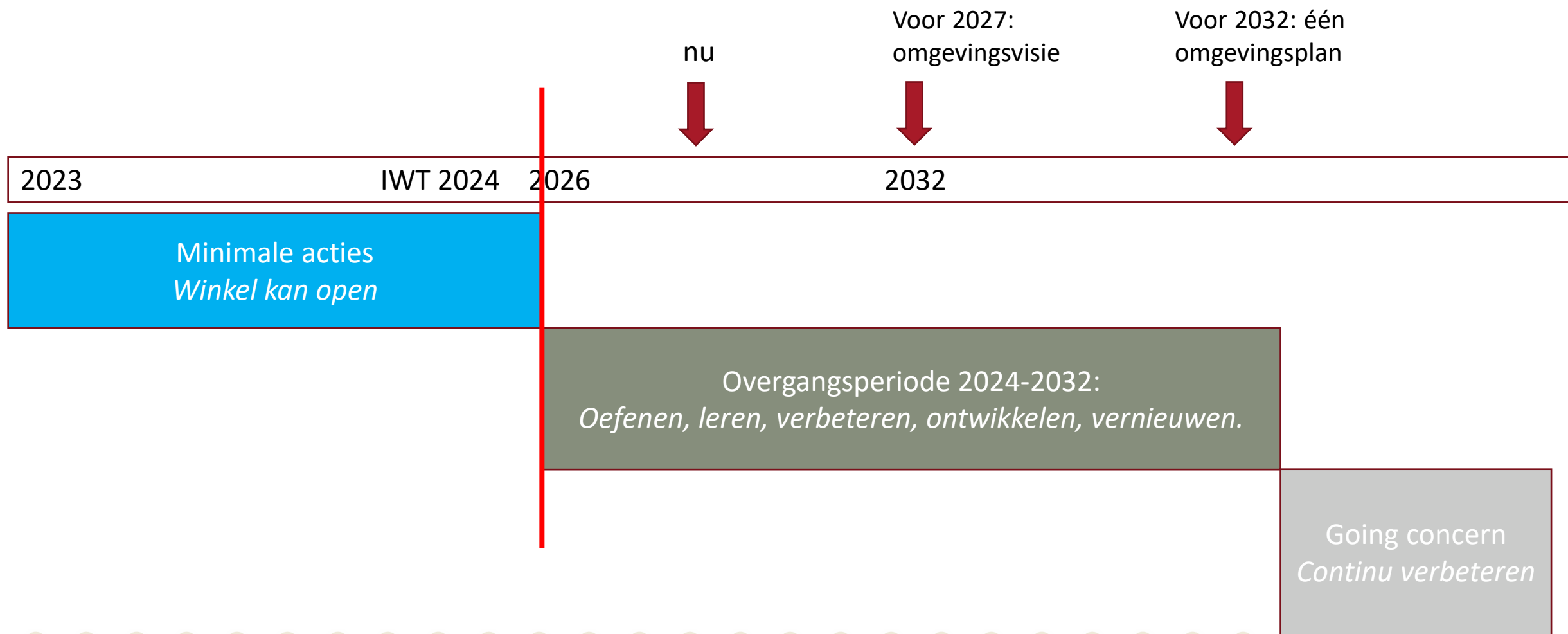
Gemeente **Oudewater**

- Stand van zaken implementatie
- Werken met de omgevingsvisie en omgevingsprogramma's
- Betrokkenheid van de gemeenteraad

Achtergrondinformatie ter voorbereiding forum

Stand van zaken implementatie Omgevingswet

Overgangperiode

3 sporen implementatie Omgevingswet

- **Ruimte voor initiatief**
 - Er is (meer) ruimte voor maatschappelijk initiatief
 - De wijze van werken voldoet aan de Omgevingswet
 - Versnellen en verbeteren besluitvorming
- **Beleid op orde**
 - Beschikken over overzichtelijk, inzichtelijk en samenhangend omgevingsbeleid in Omgevingsvisie en Omgevingsprogramma's
- **Regels op orde**
 - Regels en normen over fysieke leefomgeving zijn opgenomen in het omgevingsplan en inzichtelijk via het online omgevingsloket

Waar staan we anno 2025?

- **Ruimte voor initiatief**
- Intake- en omgevingstafel ingericht
- Medewerkers getraind anders werken

• **Beleid op orde**

- Omgevingsvisie vastgesteld in 2022
- +- 80 bestaande beleidsnota's gelden nog
- Onduidelijk in welke omgevingsprogramma's de omgevingsvisie uitgewerkt moet worden
- Ontbreekt aan afspraken over betrokkenheid gemeenteraad bij omgevingsprogramma's

• **Regels op orde**

- Software voor het omgevingsplan aangekocht
- Bestaande verordeningen geïnventariseerd en gebundeld (Verordening fysieke leefomgeving)
- Medio mei start gebiedsgewijze opbouw omgevingsplan

Vandaag (27-5-25)

Na zomerreces

Rol gemeenteraad bij Omgevingswet

Even voorstellen....

- Adviseren en opleiden

- Auteur/eindredacteur:

- Blogs:
<https://www.binnenlandsbestuur.nl/auteur/trees-van-der-schoot>

De 'geest' van de wet

Verbeterdoelen

Maatschappelijke doelen

- *Sneller en beter*
- *Decentraal tenzij..*
- *Voorspelbaar en eenvoudig*
- *Burgerperspectief centraal:*
 - *ruimte voor initiatief, waarborg voor kwaliteit*
 - *participatie als pijler*
- *Digitaal*

Maatschappelijke doelen (art. 1.3)

Deze wet is met het oog op

- duurzame ontwikkeling,
- de bewoonbaarheid van het land
- en de bescherming en verbetering van het leefmilieu

Ontwikkeling die aansluit op de behoeften van nu zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen

gericht op het in onderlinge **samenhang**

(a) **bereiken en in stand houden** van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur,

en

Kwaliteit fysieke leefomgeving

(b) doelmatig **beheren, gebruiken en ontwikkelen** van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Benutten door de mens:
functies, zoals wonen.

..het spook van de tijdgeest..

Opgaven:

Circulaire economie
Kringlooplandbouw
Energie/warmte
Stikstof
Biodiversiteit
Klimaatbestendig
Toekomstbestendigheid

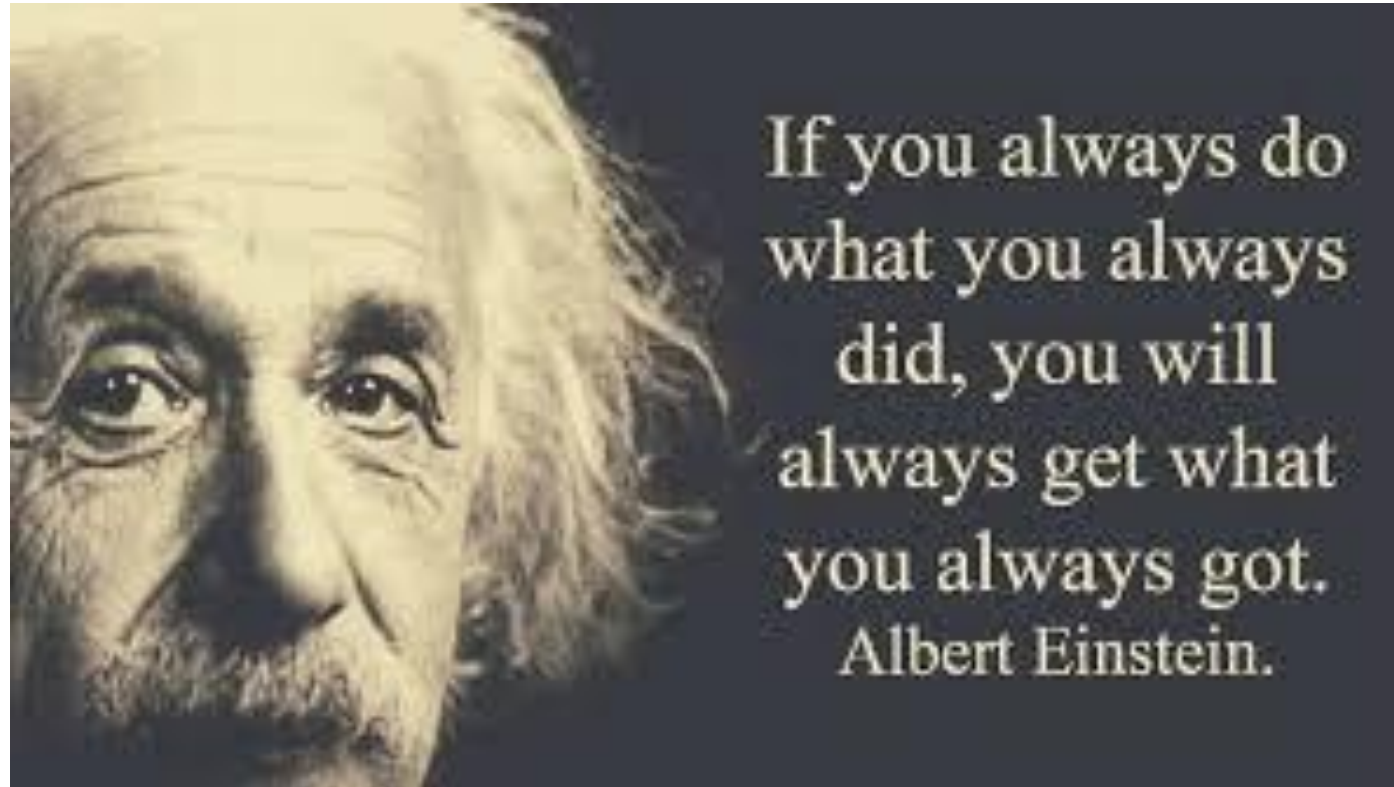
ruin
Wor
Mig
Def
Gez

Ow draagt bij aan herstel van vertrouwen. (MvT)
Wederombouw nodig (Nationale Omgevingsvisie)
Niet alles kan overal (Adviescollege Stikstofproblematiek)
Omgevingsprogramma = brug tussen beleid en uitvoering (Rli)
De gebroken belofte van de rechtsstaat (Staatscommissie Rechtsstaat)

regels/afwijken daarvan:
belang bescherming gezondheid

Trends:
Aandacht voor rechten van de natuur
Rechtsstaatsbeginsel/vertrouwen
Uitvoering en dienstverlening

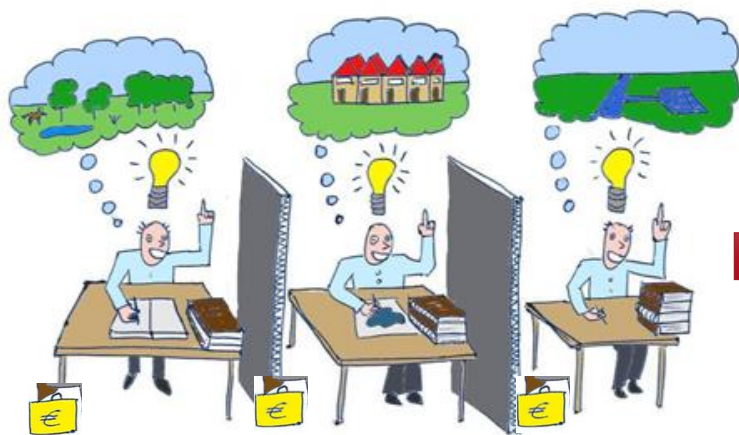
Gevaar

Waar staan we anno 2025?

- **Evaluatiecommissie, 1^e reflectie OW eind 2024:**
 - Overheden zijn aan de slag gegaan: focus op overgang
 - Omgevingsvergunningen verlenen lukt
 - Nieuwe mogelijkheden nog onbenut: voorkeur 'beleidsarm'
 - ETFAL nog geen verbrede reikwijdte
 - Waarschuwing: massal gebruiken BOPA's heeft risico's
 - Tijdwinst nog niet gehaald (participatie leidt nog niet tot minder geschillen)
 - Arbeidsmarktproblematiek zit gemeenten in de weg
 - DSO moet gebruikersvriendelijker
 - participatie nog in ontwikkeling.

Betekent: inhoudelijke samenhang

*Van thema naar gebieds- en
locatiegericht = integraal*

Efficiënt en effectief

Illustratie van:
Gerwin Gabry,
KuiperCompagnons

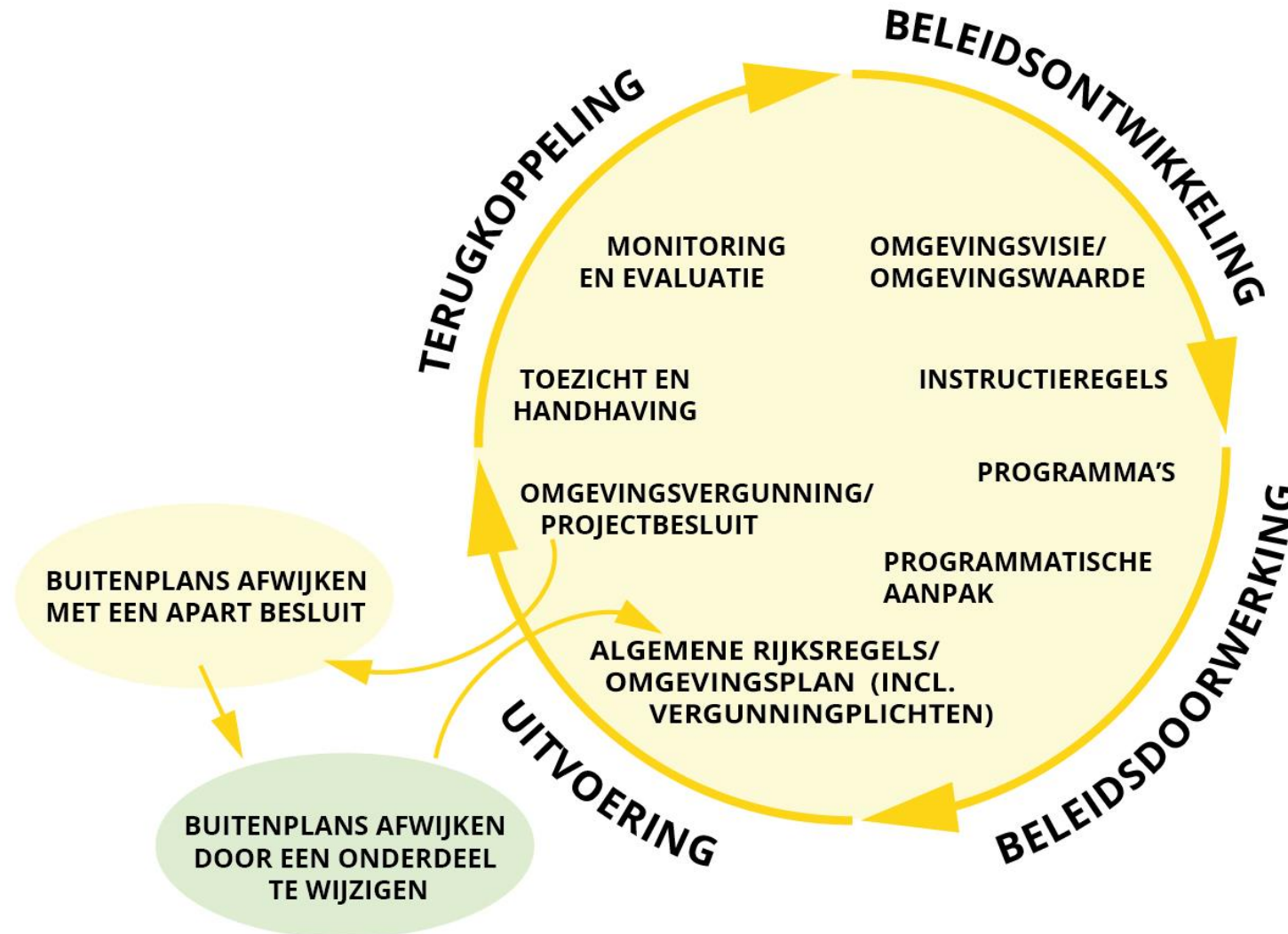
= koppelkansen benutten

*Werklandschap
van de toekomst
ipv
bedrijventerrein*

Illustratie van:
Wilfried Jansen of
Lorkeers

Betekent: instrumentele samenhang met beleidscyclus

Art. 2.1 lid 1:

- met het oog op de **doelen** van de wet,
- tenzij daarover specifieke regels (AMvB's, provinciale verordening) zijn gesteld

Beleid bevat doelen

- Omgevingsvisie:
 - Hoofdpijnen **kwiteit** fysieke leefomgeving
 - Hoofdpijnen voorgenomen **ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming en behoud** gemeente
 - Hoofdzaken **integrale beleid**
- Omgevingsprogramma's:
 - Beleidsuitwerking naar thema/gebied/combi
 - Maatregelen: wat gaat gemeente doen?
- Procedure:
 - vroegtijdige participatie volgens participatiebeleid
 - zienswijzen
 - Geen beroep

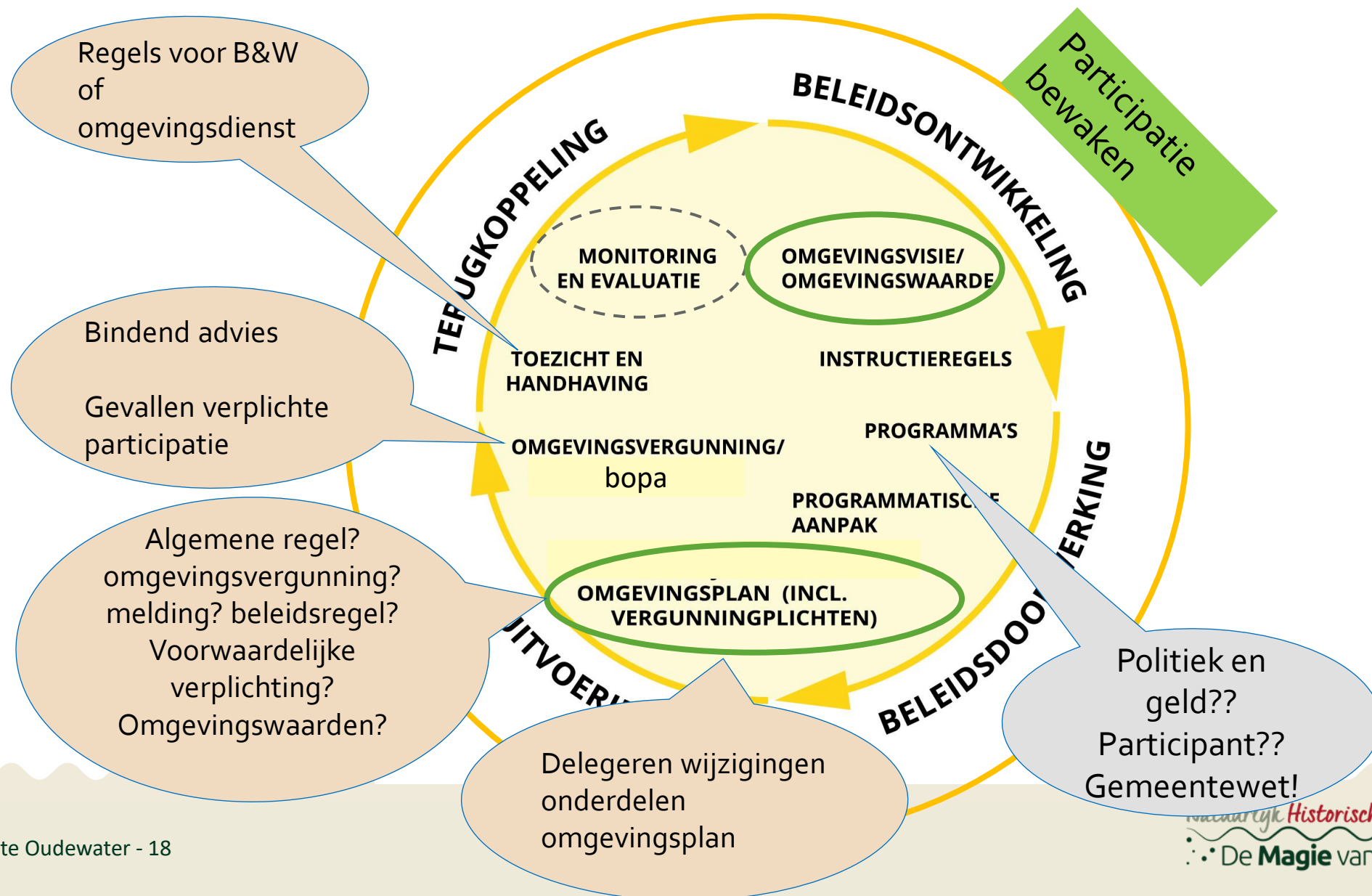
*Inhoud bindend voor
bestuursorgaan:*

*a. Waardoordeel bestaande
situatie*

*b. Ambities en doelen = visie,
eventueel beleidsregels*

*c. Wat gaan ze **doen**?
Hoe worden anderen
gestimuleerd om wat te doen?
=
STURINGSFILOSOFIE*

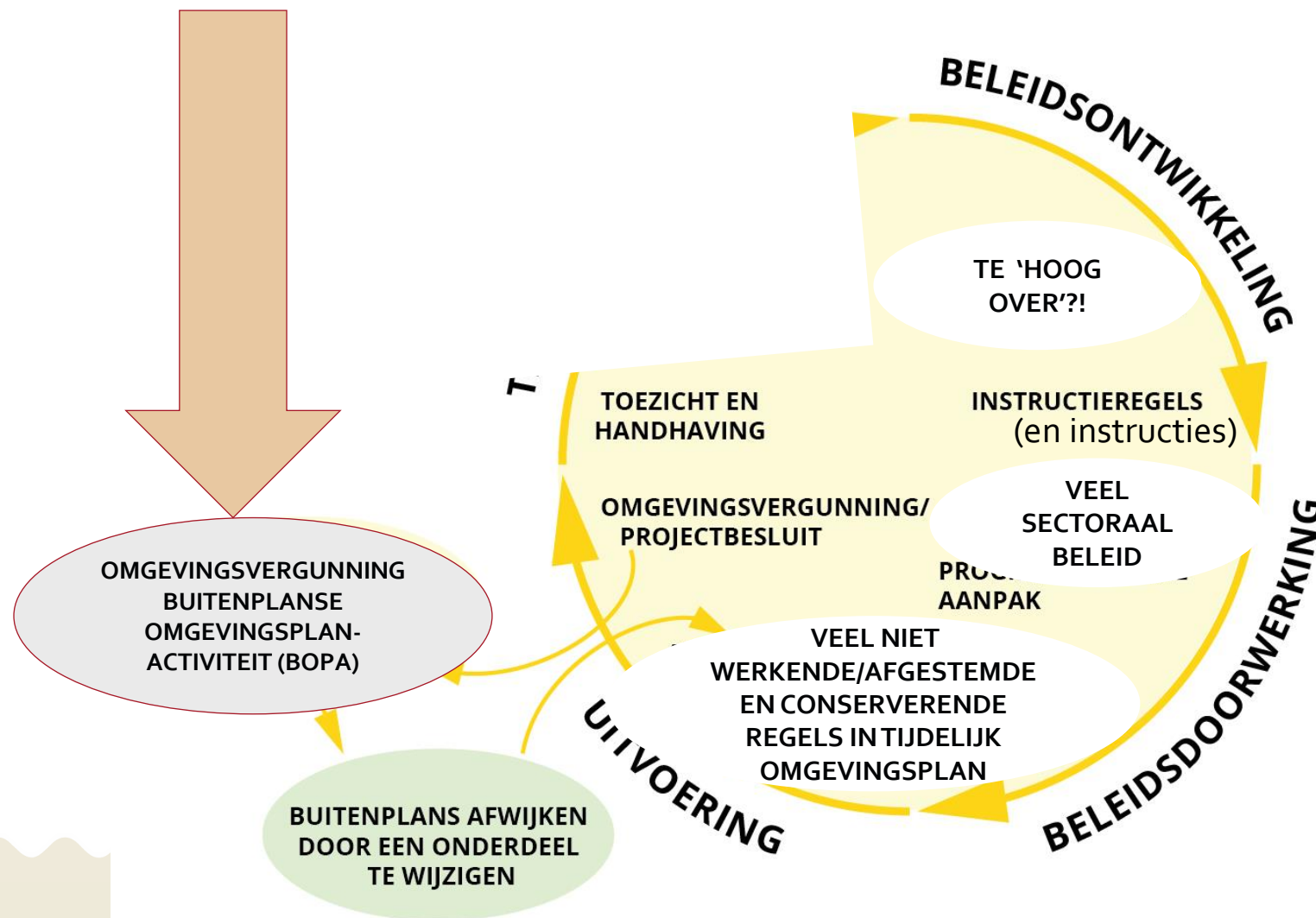
Wie beslist wat?

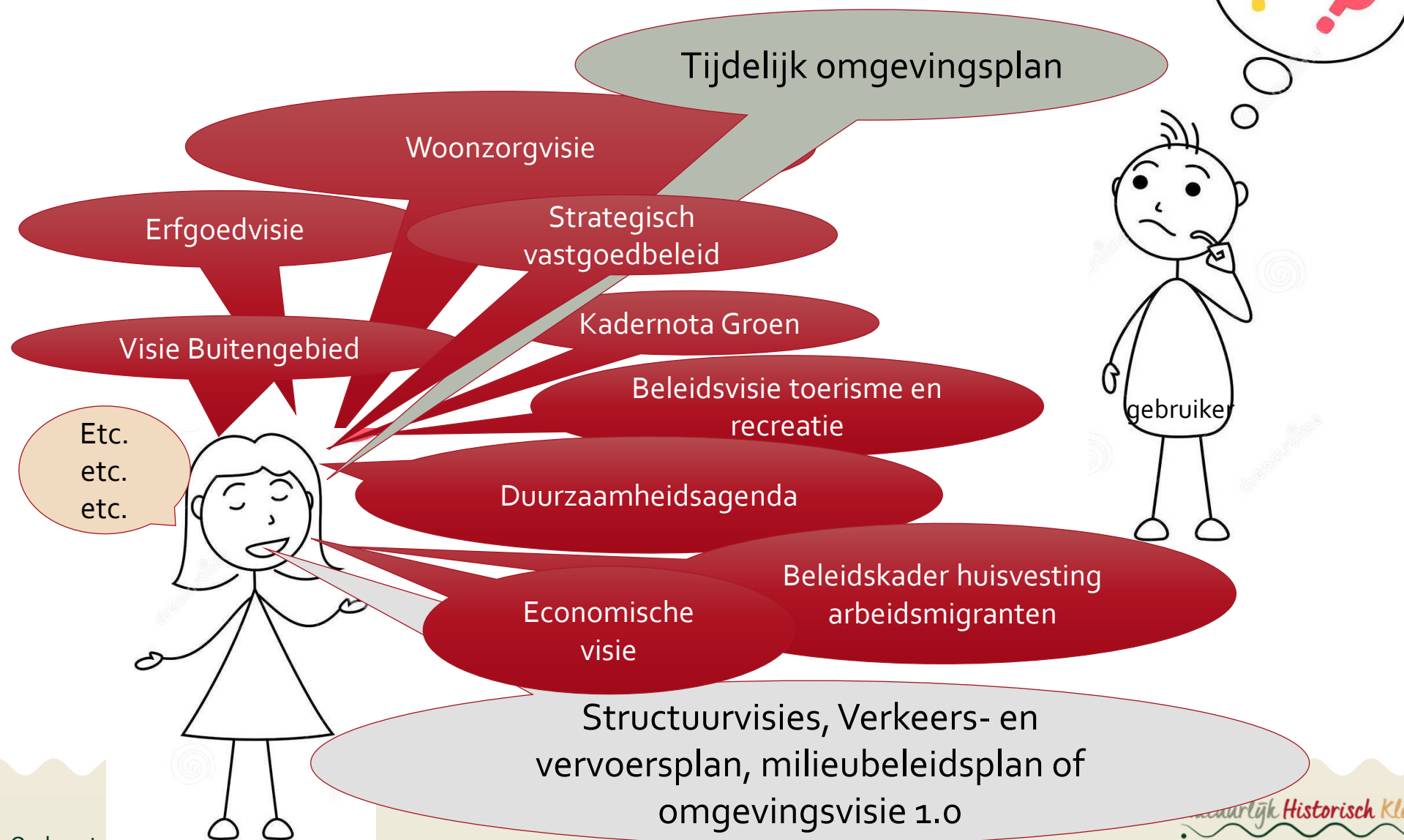
Afgezet tegen rollen gemeenteraad

- **Kader stellende rol**
 - Omgevingsvisie/omgevingsplan vaststellen/actueel houden
 - Bindend advies omgevingsvergunning Bopa (6 weken)
 - Regels voor toezicht en handhaving
- **Vertegenwoordigende rol:**
 - Algemeen belang: is meer dan optelsom eigen belangen + rechtsstaat
 - Vroegtijdige participatie bewaken: burgerperspectief
 - **Draagvlak is niet het doel!!!**
 - Participatiebeleid en -verordening
 - Dienstverlening: helpen bij initiatieven?
- **Controlerende rol organiseren = halen van doelen**
 - Begint bij beleid op orde
 - Monitoren en evalueren organiseren

Praktijk

Praktijk beleid

.....

Wat een dikke, wollige documenten.....wat gaat er nu gebeuren?

Wat ontzettend veel nota's met allerlei namen.....maar wat is de status?

*Wantrouwen burgers en volksvertegenwoordigers
= juridisering*

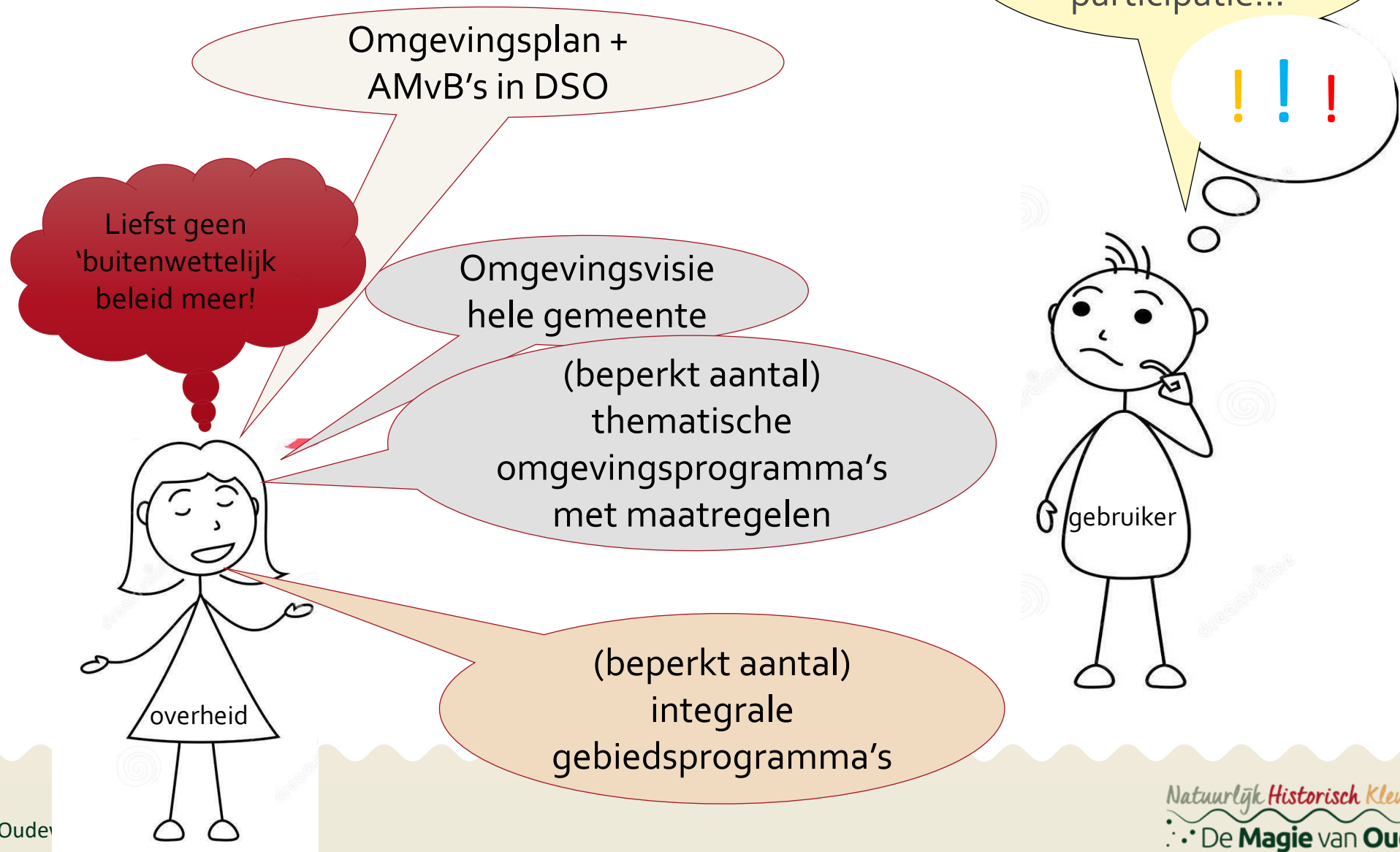
Idem bij het Rijk en veel provincies!!

*Sleutelprojecten,
Kernprojecten, Kaders,
Agenda,
Duurzaamheidsprojecten,
Nieuwe projecten,
Speerpunten, Global goals,
Actiepunten, Fundamenten,
Plusprojecten
Spelregels...*

*....maar beleidsregels
of maatregelen????*

Beleid op orde!!

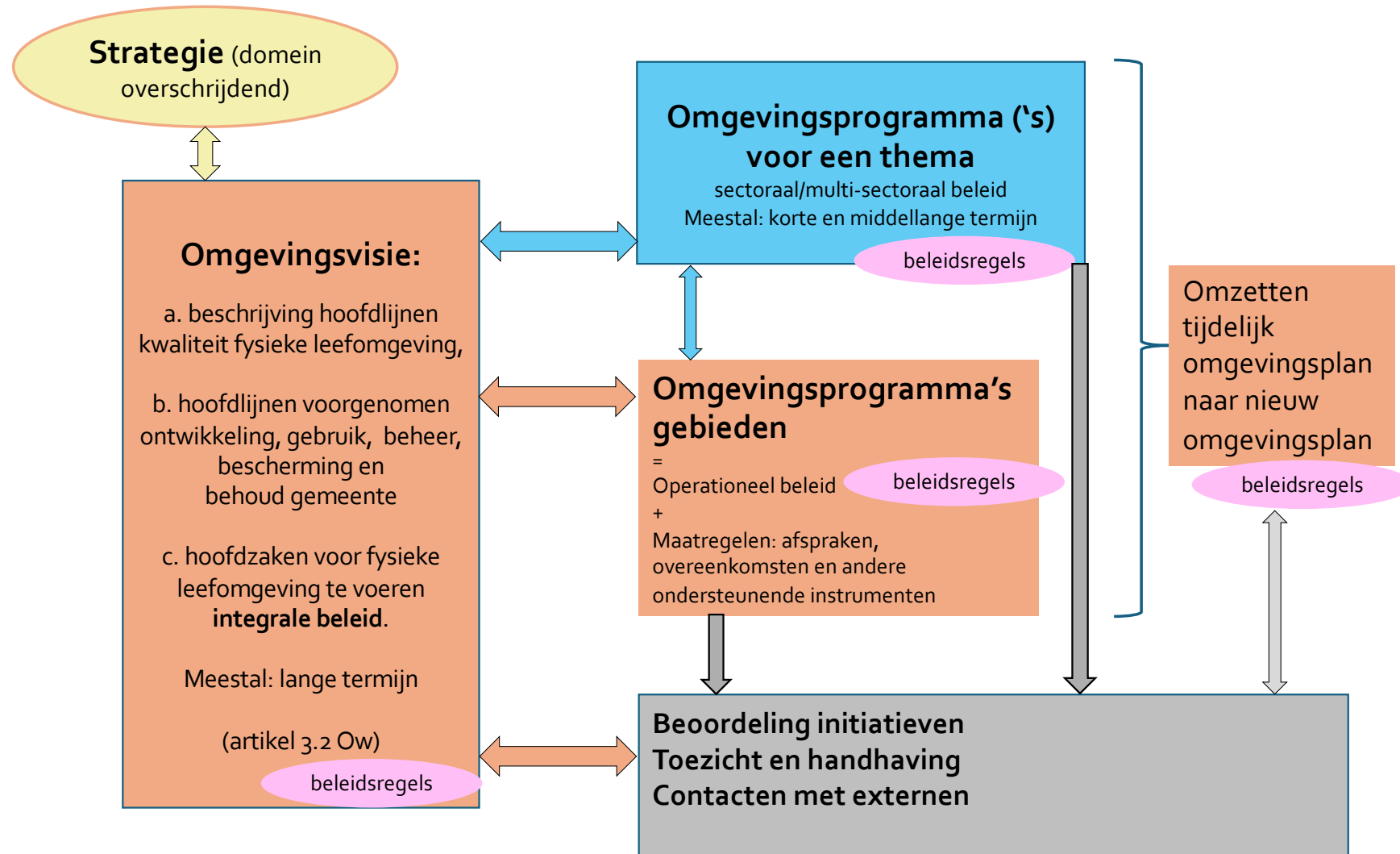

Keuze instrument = sturingsfilosofie bepaalt!

- Gebied waar **(her)ontwikkeling** nodig is:
 - Actief sturen of **uitnodigingsplanologie**:
 - Omgevingsprogramma voor gebied
 - Omgevingsvergunning Bopa/wijziging omgevingsplan
- Gebied waar **behoud/bescherming** nodig is:
 - **Passief/faciliterend sturen of bijsturen**
 - Juridisch (beleidsregels/regels omgevingsplan)
 - Inhoudelijk (participatie, intake/omgevingstafel)
 - Toezicht en handhaving belangrijk
- Waar het **niet uitmaakt**? Samenleving aan zet
 - Eventueel omgevingsprogramma thematisch
 - Omgevingsvisie + algemene regels omgevingsplan + open normen
 - Participatieverordening burgerinitiatief

*Valkuil: teveel
sectorale
programma's!*

Hoe? 'Beleidshuis' bouwen

Goed idee, die OW....

Het komt niet vanzelf goed! 3 sporen:

- 1. Ruimte voor burgerperspectief/initiatief*
- 2. Beleid op orde (bestaand beleid saneren, nieuw beleid regisseren)*
- 3. Regels op orde*

Tip: maak voor de gemeente een 'beleidshuis'

Gemeenteraad: pak je rol (hoofdpijnen, hoofdzaken: niet bevoegd wil niet zeggen, er niet overgaan!)

- Maak afspraken over betrokkenheid en snelheid*
- Breng griffie in positie*

Vervolg

Beleid niet in één dag op orde

- Uitwerken in welke thematische en gebiedsgerichte omgevingsprogramma's de omgevingsvisie wordt uitgewerkt
- Overgangsfase inrichten
- Samenwerkingsafspraken raad en college bij nieuwe omgevingsprogramma's
 - Voorstel ligt klaar, hoe wil gemeenteraad daarbij verder betrokken worden?

Achtergrondinformatie

**Concept voorstel voor samenwerkingsafspraken raad en college bij nieuwe
omgevingsprogramma's**

Werkwijze

Nota van uitgangspunten

- **Doel:**
 - Afwegen en omzetten van strategische doelen, ambities en opgaven uit de omgevingsvisie
 - Leidraad voor de verdere ontwikkeling en uitvoering van het omgevingsprogramma
 - Basis voor participatie
- **Inhoud**
 - Inventarisatie bestaand beleid en wet- en regelgeving
 - Uitwerken van begrippen,
 - Zoals 'duurzaam verblijfstoerisme' of 'klimaatbesteding natuurinclusief'
 - Omschrijving doelen, ambitie en opgave
 - Beschrijving thematische uitgangspunten
 - → Kaders uit Omgevingsvisie zijn leidend

Wensen en bedenkingen

- College stelt ontwerp vast en stuurt naar raad voor wensen en bedenkingen
- Raad mag reageren middels moties, geen amendementen
- College verwerkt moties in document
- Informeert raad middels RIB over besluitvorming en wat het met moties heeft gedaan
- Raad kan middels bestaande instrumentarium reageren

